పెద్దకథ

శారద నిర్ణయం

'అన్నపూర్ణ'

(గత సంచిక తరువాయి)

7

రోజులు....వారాలు....నెలలు గడిచిపోతూనే ఉన్నయ్.... హేమంత్ తిరుగుడు ఎక్కువైంది మరికాస్త. అలవాట్లు విజృంభించాయి....స్కూటరు నచ్చక ఎక్కడో అమ్మకానికి వచ్చిన సెకండ్ హేండ్ కారు కొన్నాడు....కొడుకు ఆనందానికి అడ్డుచెప్పలేదు జగదీశ్వరమ్మ. తరగని ఆస్తి - ఒక్కడే కొడుకుమరి....వ్యవసాయపు పనులన్నీ ఆవిడ పర్యవేక్షణలోనే జరుగుతాయి. తను శ్రమపడలేక మూడువంతుల పొలాన్ని కౌలుకు ఇచ్చేసింది భర్తపోయిన సంవత్సరమే.

రామచంద్రరావు మధ్యమధ్య ఉత్తరాలు రాస్తూనే ఉన్నాడు.... ఆనాడు అంత జరిగాక కూడా ఏమాత్రం దిగులు చెందకుండా- ప్రసాద్ముందు నవ్వుతూ, తుళ్ళుతూ మాట్లాడటం చూశాక రజనిమీద ఆశలు పెంచుకోవటంలో అర్థం లేదనిపించింది హేమంత్కు. ఆమె ఆ ప్రసాద్ను ప్రేమిస్తూండవచ్చు నన్న అనుమానమూ కలిగింది.... దాంతో పూర్తిగా విరక్తి చెందాడు.... కలలోకూడా తలవటం లేదు రజనిని ఇప్పుడు అతడు.

*　　*　　*

ఓ రోజు మధ్యాహ్నం తన గదిలో పకొడుని నిద్రపోతున్నాడు హేమంత్. రాత్రంతా షికార్లు, పగలంతానిద్ర- ఇది అతడి దినచర్య. ఎందుకో మెలకువచ్చి లేచేసరికి.... ఎవరివో మాటలు వినిపించసాగాయి.

".... అక్కయ్యా.... ఓ తల్లికడుపున పుట్టాం మనం.... మమకారాలు పెంచుకొంటే పెరుగతయ్యేకాని త్రుంచుకోవాలంటే అంత సులభంగా తెగిపోవు.... నేను నామనసుకు నచ్చినవాణ్ణి చేసుకున్నాను. అది నీదృష్టిలో తప్పుకావచ్చు....మీరందరూ వెలివేసినట్లు ప్రవర్తించినా ధైర్యంగానే బ్రతికాను ఇంతకాలం.... మామూలుగా అనుకొనే మాటలు శాశ్వతం కావని, కోపతాపాలు కలకాలం నిలిచి ఉండవనీ- అలా అభిప్రాయపడే ఇప్పుడు నీ దగ్గరికి వచ్చాను...." దుఃఖమిశితంగా ఉంది ఆ స్వరం.

"శ్రీలక్ష్మి!.... మనమధ్య మాటలు అనవసరం.... నాకు ఓ చెల్లెలు ఉండేదన్న విషయం ఏనాడో మరచిపోయాను... ఇక ముందూ అంతే.... అయినా ఏదో తోటి ఆడదానివి..భర్త ప్రాణాపాయ స్థితిలో ఉన్నాడని- సహాయం అర్థించటానికి వచ్చావు. కాబట్టి నాకు తోచింది ఇస్తాను తీసుకువెళ్ళు.... అంతేకాని మన బంధుత్వాలను, అనుబంధాలను తిరగదోడి నన్ను వంచించాలని చూడకు"- కరకుగా ధ్వనించింది జగదీశ్వరమ్మ కంఠం.

"సరే అక్కయ్యా, మనమధ్య బంధుత్వాలు, అనుబంధాలు ఏమీలేవు. అటువంటప్పుడు నీవు నాకు సహాయపడవలసిన అవసరమూ లేదు.... నాభర్త ప్రాణం నిలుపుకోవటానికి బిచ్చమెత్తుకోవలసి వచ్చిననాడు- నీ యిల్లు ఒక్కటేనా ఈ ప్రపంచంలో ఉంది?.... నడిబజార్లో చెంగు పరచుకొని కూర్చున్నా చాలు.... నీ ధర్మబుద్ధికి, దయా గుణానికీ నా జోహార్లు. వెళ్ళి వస్తానక్కయ్యా."

అంతటితో హేమంత్ ఇవతలికివచ్చి "ఆగుపిన్నీ" అంటూ వెళ్ళిపోతున్న శ్రీలక్ష్మిని ఆపు చేశాడు.

"పిన్నీ" అన్న ఆ ఆత్మీయమైన పిలుపు కట్టిపడవేసినట్లు కదలకుండా ఆగిపోయింది శ్రీలక్ష్మి.

"నా పేరు హేమంత్. మీ అక్కయ్యకొడుకునే....ఇంతకాలం నిన్నునేను చూడలేదు. అసలు అమ్మ తనకో చెల్లెలు ఉందన్న సంగతి నాకు ఇంతవరకూ చెప్పనేలేదు...." అంటూ "నీకు దానితో మాటలేమిటి ?....వెళ్ళనీ" అని వెనకనుంచీ తల్లి కేకలు వేస్తున్నా పట్టించుకోకుండా శ్రీలక్ష్మితో మాట్లాడుతూనే ఉన్నాడు హేమంత్....తర్వాత ఆమెతోపాటు కారులో వాళ్ళయింటికి కూడా వెళ్ళాడు.

అదే మొదలు — తర్వాత తరచూ శ్రీలక్ష్మి వాళ్ళయింటికి వెళ్ళటం, ఈలోగా ఆమె భర్త పోవటం తనకు తోచిన విధంగా వాళ్ళకు సహాయ పడుతూండటం, కొద్ది రోజులకే శారదతో పరిచయంకావటం— అదే ప్రేమగా మారటం - అన్నీ జరిగిపోయాయి....

ఓరోజు శ్రీలక్ష్మినీ, ఆమె కూతురు కళ్యాణినీ కూర్చోబెట్టి శారదమీద తనమనసును బయట పెట్టాడు హేమంత్.

"అదెలా బాబూ, నీకు పెళ్ళైపోయిందిగా ?" అంటూ సందేహం వ్యక్తం చేసింది శ్రీలక్ష్మి. "ఇది చాలా అన్యాయం కదూ. అన్నయ్యా ?" అంటూ మందలించింది కళ్యాణి.

అప్పుడు తనపెళ్ళి దరిమిలా జరిగిన సంఘటనలన్నీ పూస గుచ్చినట్లు చెప్పి, "పిన్నీ ! వివాహితుణ్ణే అయినా నేనిప్పుడు సర్వ స్వతంత్రుణ్ణి ... రజని కన్న తండ్రి అయిన రామచంద్రరావు మామయ్యే నాకు పూర్తిస్వేచ్ఛ యిచ్చాడు .... మిమ్మల్ని అర్థిస్తు న్నాను....నా మనసును అర్థం చేసుకోండి....నేను ఎటువంటి పరి స్థితుల్లోనూ శారదకు అన్యాయం జరగనివ్వను... ఈ మేలు చేస్తే మీకు జీవితాంతం కృతజ్ఞుడిగా ఉంటాను...ఇలాగే మీ కుటుంబానికి నాకు చేతనైన సాయం చేస్తూంటాను" అన్నాడు.

దీని మీద శ్రీలక్ష్మి, కళ్యాణి బాగా ఆలోచించారు....రజని విషయంలో మతిచెదరి ఉన్నాడు హేమంత్. ఇప్పుడు శారద విషయం లోనూ ఫెయిలైతే పూర్తిగా కృంగిపోతాడు అతడు. పైగా ఆమెను పెళ్ళాడతానని కూడా గట్టిగా చెబుతున్నాడు...మరి అటు వంటప్పుడు తమకు ఎన్నో విధాల సహాయపడుతున్న హేమంత్‌కు ఈ మాత్రపు మేలు చేయటంలో తప్పేముంది ?.... అలా ఆలోచించి అతడికి సహకారమివ్వటానికి అంగీకరించారు ఆ తల్లీ కూతుళ్ళు .... అలాగే శారద హేమంత్‌కు దగ్గరైంది...

తనకు పెళ్ళైన సంగతి ఎటువంటి పరిస్థితిలోనూ శారదకు తెలియపర్చకూడదని... ఆలా మాట తీసుకున్నాడు హేమంత్. శ్రీలక్ష్మి,కళ్యాణిల దగ్గిర....నిదానం మీద ఆ విషయం తానే ఆమెకు చెబుతానన్నాడు.

జరుగుతున్న దాన్ని బట్టి తాము అమాయకురాలైన శారదకు అన్యాయం చేస్తున్నామేమో? - అని అప్పుడప్పుడు మథన పడుతూనే ఉంటారు ఆ తల్లీ కూతుళ్ళు.

8

రాత్రంతా కలల్తో, ఆలోచనల్తో అలసి పోయిన శారద మర్నాడు ఉదయం నిద్రలేచే సరికి చాలా ఎండెక్కింది. రోజూ తెల్ల వారకముందే మెలకువ వచ్చేది. కాకపోతే తల్లో, తండ్రో ఎవరో ఒకరు లేపేవారు. అలాంటిది ఈవేళ వెలివేసినట్లు ఒక్కరూ తనని నిద్ర లేపకపోవటం కొంత ఆశ్చర్యమనిపించింది. రాత్రి హేమంత్ కారులో రావటం చూశాక అమ్మ, నాన్నలలో తనపై వేరే అభిప్రాయం ఏర్పడటానికి ఇదే నిదర్శనం .. దీని మీద వాళ్ళిప్పుడు ఏం అడుగు తారో, తను ఏమని సంజాయిషీ ఇవ్వవలసివస్తుందోనని సందేహిస్తూనే గదిలోంచి బయటికి అడుగుపెట్టింది.

"ఏమిటే అమ్మాయ్, ఇప్పుడా నిద్రలేచేది ?- ఈ మధ్య నీకు మందమతి ఎక్కువౌతున్నట్లుందినే ." అంది అనసూయమ్మ కూతురు కనిపించగానే.

అలవాటు ప్రకారం ఆవిడ మాటలకు అంతగా పట్టించు కోలేదు. శారద....తండ్రి కనిపిస్తాడేమోనని అటూ-ఇటూ చూసింది.

"ఏదో తొందరపని ఉందని మీ నాన్న ఇంతకుముందే వెళ్ళారు....మధ్యాహ్నం భోజనానికి ఇంటికే వస్తారుట"—కూతురు మనసు కనిపెట్టినట్లు చెప్పింది అనసూయమ్మ.

దాంతో శారద గుండె తేలిక పడినట్లైంది....కాలకృత్యాలు తీర్చుకువచ్చి- తల్లి ఇచ్చిన కాఫీ చప్పరిస్తూ ముందుగదిలో కూర్చొని ఏదో పత్రిక తిరగవేస్తున్న ఆమెకు సుందరమూర్తి కనిపించాడు లోపలికి వస్తూ.

సుందరమూర్తి సోమశేఖరంగారి తరపు బంధువు....వాళ్ళ నాన్న హైద్రాబాద్ సచివాలయంలో పనిచేసేవాడు.....అనుకోకుండా ఆయన కన్నుమూయటంతో చదువు మానేసి గత్యంతరంలేక ఉద్యోగం చూసుకోవలసి వచ్చింది....జాబ్‌వచ్చాక ఈ వూరు వచ్చి సోమశేఖరం గారి బజార్లోనే చివర— ఓ యింట్లో అద్దెకుంటున్నాడు తల్లితో. బంధుత్వాన్ని బట్టిరాక పోకలు - వయసులో ఉన్న శారదను చూశాక అవి ఎక్కువయ్యాయి. ఆఫీసుకు వెళ్ళేటప్పుడు, వచ్చేటప్పుడు తంచనుగా ఆ యింటికి వస్తాడు సుందరమూర్తి ప్రతిరోజూను.

"గుడ్ మార్నింగ్ శారదా !"- లోపల అడుగుపెట్టీ పెట్టటం తోటే శారద కనిపించటంతో అతడి మనసు ప్రఫుల్లమైంది వచ్చి చొరవగా మరో కుర్చీలాక్కొని కూర్చున్నాడు.

శారదకు మాత్రం సుందరమూర్తి అంటే కిట్టదు. అతడితో మాట్లాడట మంటేనే చిరాకు. అయినా తప్పదన్నట్లే గుడ్‌మార్నింగ్ చెప్పి, "ఏమిటి మూర్తీ, విశేషాలు ?" అని అడిగింది నోరు ఊరుకోనట్లు.

"విశేషాలేముంటయ్....అంతా మామూలే" అన్నాడు మూర్తి శారదవైపు ఆర్తిగా చూస్తూ.

"ఉండుమూర్తీ - కాఫీ తెచ్చిస్తాను"-అతడి ఆ చూపులనుండి తాత్కాలికంగా తప్పించుకోవాలని లోపలికివెళ్ళి. "మూర్తివచ్చాడు.... ఉంటే కాస్త కాఫీ తీసుకువెళ్ళి వాడి ముఖాన పొయ్యి" అంటూ ఆ పనిని తల్లికి పురమాయించింది.

"వాడు వీడు- ఆ మాటలేమిటే,... సుదరంం నిజంగా ఎంతో బుద్ధిమంతుడు.... ఎందుకే మొదట్నుంచీ నీకు అతడంటే అంత ఏవగింపు?" అంటూ కూతుర్ని మందలించి- తానే కాఫీ తీసుకువెళ్ళింది.

'నిజమే. సుందరమూర్తి అంటే తనకు ఎందుకు ఏవగింపు? అతడేం తప్పుపని చేశాడని? తను మరదలు వరస అవుతుంది.... అందుకే ఆశపడుతున్నాడు. తప్పేముంది?' -అంటూ తనలో తాను తర్కించుకొంది శారద.... అయినా "ఆఫీసు టైమైంది. వస్తాను అత్తయ్యా" అని తల్లికి చెప్పి అతడు వెళ్ళిందాకా ఇవతలకు రాలేదు ఆమె.

"ఏమిటే అమ్మాయ్, ఇంకా కూర్చునే ఉన్నావ్?.... లేచి బట్టలకు సబ్బుతగలబెట్టు- ఉతికి ఆరేసుకొని వంట మొదలెడతాను" అంటూ- ముందుగదిలో కూర్చొని తీయటి ఆలోచనల్లో మునిగిన శారదకు చేతినిండా పని కల్పించింది అనసూయమ్మ.

* * *

"హాయ్, శారదా!" -అప్పుడే భోంచేసి ఇవతలికి వచ్చిన శారదకు కళ్యాణి కనిపించింది. "హాయ్, కళ్యాణీ!....రా..రా"అంటూ సాదరంగా ఆహ్వానించి తీసుకువెళ్ళి తనగదిలో కూర్చోబెట్టింది.

"ఏమిటే. వేళ కాని వేళవచ్చావ్?.... విశేషమేమైనా ఉందా?" -ఆవేళప్పుడు వచ్చిందంటే- కళ్యాణి రాకలో ఏదో ప్రత్యేకత ఉండే ఉంటుందన్నది శారదనమ్మకం.

"నీకో గుడ్‌న్యూస్..." అంది కళ్యాణి ఊరిస్తూ.

ఏమిటి అంతమంచివార్త?... హేమంత్ తనకేమైనా వార్త పంపాడా?

"నాకు ఉద్యోగం వచ్చింది.... ఇవిగో అప్పాయింట్‌మెంట్ ఆర్డర్సు!.... ఆమధ్య ఇంటర్వ్యూకు వెళ్ళానే- అందులో సెలక్ట్ అయ్యాను" అంటూ సంతోషంగా చెప్పేసింది- శారద అడక్కుండానే.

....తనకు సంబంధించిన శుభవార్త ఏదో చెబుతుందనకుంటే- కళ్యాణి ఆమె ఉద్యోగం గురించే చెప్పటంతో నిరాశపడింది శారద. "అలాగా! మంచిదేలేవే" అంది పైకి పొడిపొడిగా.

"....నిజంగా ఈవేళ పండుగలా ఉందంటే నమ్ము.... ఇక మాకు కష్టాలుండవు. ఒకళ్ళమీద ఆధారపడవలసిన దుర్గతి తప్పిపోతోంది.... నాన్నపోయింది మొదలు అన్నయ్య ఎన్నోవిధాల సహాయపడుతూనే ఉన్నాడనుకో... అయినా, ఎంతకాలమని అతడు మాత్రం మాగురించి తిప్పలు పడతాడు?.... పెద్దమ్మకు మానీడ అంటేనే గిట్టదాయెమరి.... రేపు అన్నయ్య అర్ధాంగి అయ్యాక నువ్వే అభ్యంతర పెట్టొచ్చు" అంది కళ్యాణి ఉత్సాహంగా.

ఆ చివరిమాట విన్న శారదలో సిగ్గుమొగ్గలు వేసింది.

"నేను మీ పెద్దమ్మలాంటి దాన్నికాదులేవే... అయినా మీ అన్నయ్య మీకు సహాయపడుతుంటే- మధ్యన కాదనటానికి నేనెవర్ని?" అప్పుడే తను హేమంత్‌కు అర్ధాంగి అయిపోయినట్లు ఫీలవుతూ అంది.

"మొదట్లో అందరూ ఇలా అన్నవాళ్లేలే" అంది కళ్యాణి ఉడికిస్తూ.

కాసేపు అలా ఛలోక్తులతో, ఆనందంగా మాట్లాడుకున్నాక— "రాత్రి నేను కారులో రావటం నాన్న చూశారు"అని చెప్పింది శారద.

".... ఏమన్నారు ?- తృళ్లిపడింది కళ్యాణి.

"పైకి ఏమీ అనలేదు.... అయితే ఆయన మనసులో ఏదో అభిప్రాయం ఏర్పడినట్లు మాత్రం గమనించాను.... సరేగాని కళ్యాణీ, నా విషయంలో మీ అన్నయ్య ఏమంటున్నారు?"

"నీతో ఏమంటున్నాడో నాతోనూ అదే అంటున్నాడు.... పరిస్థితి ఇంతవరకు వచ్చింది. కాబట్టి అన్నయ్యతో నేను గట్టిగా మాట్లాడతాలే శారదా" అంటూ శారద బెంబేలు పడకుండా అభయం ఇచ్చింది కళ్యాణి.

"ఏమ్మా, కళ్యాణీ, కులాసా ?"— అప్పుడే లోపలికి వచ్చిన సోమశేఖరం గారికి గదిలో కూతురుతో పాటు కళ్యాణీ కనిపించటంతో కుశలప్రశ్న వేశారు.

"కులాసాయేనండీ...." అంటూ ఇవతలికివచ్చి వినయంగా చెప్పింది కళ్యాణి. తర్వాత ఆయన అడక్కముందే" తనకు ఉద్యోగం వచ్చిందన్న సంగతి సంతోషంగా చెప్పింది.

"అలాగా ! సంతోషమమ్మా" అని భోజనం మాట మరిచిపోయి అక్కడే ఓ కుర్చీలో కూర్చొని, "సరేగాని కళ్యాణీ నువ్వు చాలా కాలంగా మాయింటికి వచ్చిపోతున్నావ్....మాలో ఒకదానిగా మీ కుటుంబ విషయాలన్నీ మాకు చెబుతున్నావ్... మరి నీకో అన్నయ్య ఉన్నట్లు మాకింత వరకు చెప్పనేలేదు ?....రాత్రి శారదను కారులో తీసుకువచ్చి ఇక్కడ దింపి వెళ్లారల్లే ఉంది—కనీసం లోపలికైనా రాలేదు. ?"— అవకాశం దొరికింది గదా అని తన సందేహాలన్నీ బయట పెట్టారు సోమశేఖరంగారు.

"ఔనండీ ... నాకూ ఈ మధ్యనే - మానాన్న పోయే ముందే తెలిసింది .... హేమంత్ మా పెద్దమ్మ కొడుకు...." అంటూ అతణ్ణి

గురించిన పూర్వాపరాలు వివరించి;" అన్నయ్య వట్టి మొహమాటస్తుడు. అందుకే ర్నాతి ఇక్కడికి వచ్చీ మీ లోపలికి రాలేదు" అంటూ సంజాయిషీ ఇచ్చింది కళ్యాణి.

"అలాగా ! .... నువ్వు చెప్పింది వింటూంటే నిజంగా మీ అన్నయ్యది ఎంతో మంచి మనసుగా తోస్తోంది కళ్యాణీ! .... అతణ్ణి ఓ సారి మా యింటికి తీసుకువచ్చి నాకు పరిచయం చేయకూడదూ?" అన్నారు సోమశేఖరం.

తప్పకుండానండీ ! " - వెంటనే మాట యిచ్చేసింది కళ్యాణి.

"మీరు మాట్లాడు కొంటూండండి... నేను భోజనం చేసి వస్తాను" అని లోపలికి వెళ్లారు సోమశేఖరం మరి మాట్లాడ వలసింది తోచక ... వాళ్ళ సంభాషణ సవ్యంగానే ముగియటంతో శాంత పడింది శారద మనసు.

మీ అన్నయ్యను మాయింటికి తీసుకు వస్తావా !- ఎప్పుడే?"- ఆత్మీయంగా అడిగింది కళ్యాణిని.

ముహూర్తం కుదిరినప్పుడు...."అంటూ గలగల నవ్వింది ఆమె.

"....ఆఫీసువచ్చింది.... దిగు కళ్యాణీ" అన్నాడు హేమంత్ కారు స్టీరింగ్ ముందు కూర్చొనే.

ఎదురుగా కనిపించే పెద్దబిల్డింగే తను పనిచేయబోయే ఆఫీసు. అంతా కొత్తవాతావరణం.... రకరకాల మనుషులుంటారు.... అందరి మధ్య ఎలా మసులుకోవాలో? -ఆలోచిస్తూనే క్రిందికిదిగింది కళ్యాణి.

ఆమె కారు దిగంగానే ప్రత్యక్షమైనట్లు కనిపించాడు సుందర మూర్తి.

"హలో, కళ్యాణిగారూ!.... ఏమిటి ఇలావచ్చారు?" -శారద ఇంట్లో ఆమెను చాలాసార్లు చూశాడు -ఆ పరిచయాన్ని పురస్కరించుకొని కనిపించగానే అడిగాడు.

విషయం చెప్పింది కళ్యాణి.

"అలాగా!.... నేను పనిచేసేది ఈ ఆఫీసులోనే.... అయితే మనం పనిచేయబోయే సెక్షన్‌లు వేరు.... అందుకే మీ అప్పాయింట్ మెంటు గురించి నాకు తెలియలేదు... సరేగాని మీరు కారులోంచి దిగారు....?" —'ఇంతకూ అదెవరిది?' అన్నట్లు ఆ కారువైపు చూశాడు.

"అదా!.... ఆకారు మా అన్నయ్యది.... రండి పరిచయం చేస్తాను" అంటూ అతణ్ణి హేమంత్‌కు దగ్గరిగా తీసుకువెళ్ళింది కళ్యాణి.

9

"మనం శారదావాళ్ళ ఇంటికి వెళ్ళాలన్నయ్యా.... సోమశేఖరం గారు మరీమరీ చెప్పారు" అంటూ కళ్యాణి చెప్పి దాదాపు పదిరోజులైంది. కానీ ఆమెమాటను నిలబెట్ట లేకపోతున్నాడు హేమంత్. కారణం ఏమో సందేహాలు.... 'అసలు ఆ సోమశేఖరంగారు ఎలాంటివ్యక్తి, కనిపించగానే తనని ఎలా అర్థం చేసుకుంటారో, ఏమని అడుగుతారో?' —అని వెనకాడుతూంటాడు కొంతసేపు. 'మరి ఎంతకాలం ఈ ముసుగులో గుద్దులాట?.... శారద తనకు కావాలని పట్టుదలగా ఉన్నప్పుడు ఏదో ఓరోజు వాళ్ళ ఇంటికి వెళ్ళక తప్పుతుందా?.... ఎప్పుడో వెళ్ళే బదులు ఈరోజే వెళ్తేపోలా? కళ్యాణి మనసూ చిన్నబుచ్చుకోకుండా ఉంటుంది' అని ముందుకు దూకాలను కుంటాడు కాసేపు. మొత్తానికి తెగించి ఏమీ చేయలేక పోతున్నాడు.

....శారదను చూడందే తను ఉండలేక పోతున్నాడు ఈమధ్య. అప్పుడే ఆమె కనిపించక నాలుగు రోజులైంది... ఈవేళైనా శారదను కలుసుకోవాలి.... ధైర్యంచేసి వాళ్ళ ఇంటికి వెళ్ళితీరాలి —అన్ని మానసిక శక్తుల్ని కూడదీసుకొని పడుకున్నవాడల్లా లేచి ముస్తాబవసాగాడు హేమంత్, ఆవేళ సాయంత్రం.

రోజులానే జగదీశ్వరమ్మ "ఎక్కడికి, ఏమిటి?" అని అడక్కుండా "కొంచెం త్వరగా ఇంటికి వచ్చెయ్యరా అబ్బాయ్" అని చెప్పింది బయలుదేరిన కొడుకుతో.

"ఊఁ" అని— కారు బయటికి తీద్దామని గేరేజి దగ్గరికివెళ్ళాడు.

అదే సమయంలో ఓ ఆటోరిక్షావచ్చి తమగేటు ముందు ఆగటం, దానిలోంచీ రామచంద్రరావు దిగి ఆటోను పంపించి సరాసరి లోపలికి రావటం గమనించిన హేమంత్ చైతన్యరహితుడై పోయాడు.

రెండున్నర సంవత్సరాలతర్వాత తొలిసారిగా హేమంత్‌ను చూస్తున్న ఆయన కనులు మెరిశాయి. "బాగున్నావా, బాబూ ?" అంటూ దగ్గరికివచ్చాడు.

హేమంత్‌కు మాత్రం రామచంద్రరావును, చూశాక అనుభూతి లాంటిది కలక్కపోగా చిరాకనిపించింది .... ఇన్నిరోజులూ ఆగి ముహూర్తం కుదిరినట్లు — శారద ఇంటికని తను బయలుదేరటమేమిటి ?- ఈ వేళప్పుడే ఈయన రావటమేమిటి ?

"ఏదో ఇలా ఉన్నాను." అన్నాడు పొడిగా - తప్పని పరిస్థితి ఏర్పడి.

"అంత ముక్తసరిగా మాట్లాడుతున్నావ్ ?— నా మీదకూడా కోపమేనా హేమంత్ ?" — మనసులో అభిప్రాయాన్ని దాచకుండా బయట పెట్టాడు రామచంద్రరావు.

"ఒకరి మీద కోపం పెంచుకొని నేను సాధించ గలిగేదేమిటి? రా మామయ్యా లోపలికి...." అంటూ దారితీశాడు హేమంత్.

జగదీశ్వరమ్మ అందరి యోగక్షేమాలూ పేరుపేరునా అడిగి తెలుసుకొంది. అతిథిసత్కారాలు చేసింది.

"ఇప్పుడు నేను వచ్చిన పనివేరు హేమంత్...." చాలా సేపటి తర్వాత అన్నాడు రామచంద్రరావు.

అయన మాటలను పట్టించుకోనట్లు ఊరుకుండిపోయాడు హేమంత్.

"నీ విషయంతో ఇప్పుడు రజని పూర్తిగా మారిపోయింది హేమంత్ !"

ఆశావహంగా అంటున్న ఆయన మాటలకు - దిగ్గున లేచాడు హేమంత్ ! "మీ అమ్మాయి మాట వదిలి మరేమైనా మాట్లాడు మామయ్యా వింటాను" అన్నాడు.

"నామాటనమ్ము హేమంత్ .... రజని ఇప్పుడు చదువుకూడా మానేసింది !...." అర్థింపుగా అన్నాడు రామచంద్రరావు.

"ఉత్తరాల ప్రహసనం బయటపడినప్పుడే నీ మాట మీద నాకు నమ్మకం పోయింది. మామయ్యా...రజనికి కన్నతండ్రివి. బాధ్యతకోసం ఇప్పుడూ నన్ను ఏదో విధంగా మభ్యపెట్టాలని చూస్తు న్నావ్....కానీ, నువ్వనుకున్నంత అమాయకుణ్ణి కాను నేను....అయినా డిగ్రీల మీద డిగ్రీలు పొంది చాలాగొప్పదై పోయిన మీ అమ్మాయి ఎక్కడ? ఏ డిగ్రీలేని నేను ఎక్కడ ?.... మా యిద్దరికీ పొసగదని ఏనాడో తేలిపోయింది.... అలా అని మీ అమ్మాయే తేల్చిచెప్పింది అనాడు మీ డాబామీద....బలవంతం మీదచేస్తే ఏదైనా వికటిస్తుంది.... పెద్దలు....దయవుంచి మీరంతా మమ్మల్ని మా యిష్టాయిష్టాలకు వదిలేస్తేనే - పిన్నలం మేం కొంత కాలంపాటైనా ప్రాణాలతో ఉండ గలుగుతాం" అంటూ నిర్మోహమాటంగా - తెగవేసినట్లు చెప్పేశాడు హేమంత్.

"సరే, హేమంత్... నువ్వేలా భావించుకున్నా—ఏదోబాధ్యత కోసమని వచ్చి—చెప్పవలసింది చెప్పాను. తర్వాత నీయిష్టం" అని అంతటితో ఆ ప్రసక్తి వదిలేశాడు రామచంద్రరావు.

వాళ్ళిద్దరిమధ్య జగదీశ్వరమ్మ కలుగజేసుకోలేక పోయింది.... గత అనుభవాన్ని బట్టి —రజనిలో వచ్చినట్లు చెప్పబడుతున్న పరి మార్పుమీద ఆవిడకూ నమ్మకం చిక్కలేదు.

టౌనులో పని ఉంది మామయ్యా...వెళ్ళొస్తాను" అంటూ లేచాడు హేమంత్— కొద్దిసేపటితర్వాత.

"టౌనుకు అయితే నేనూవస్తాను హేమంత్ .... ప్రసాద్‌ను చూడాలి.... అన్నట్లు నీకు చెప్పటం మరచిపోయాను.... ఆరోజు మా యింటిదగ్గర కనిపించలా— మా బంధువుల అబ్బాయి ప్రసాద్— అతడు ఈ టౌన్‌లోనే ఉండేది. యాడాదైందనుకుంటా ఉద్యోగంలో చేరి....నన్ను ఓసారి వచ్చి చూసి వెళ్ళమని ప్రతి ఉత్తరంలోనూ రాస్తున్నాడు...పాపం ప్రసాద్‌కు నేనంటే తగని అభిమానం" అంటూ తనూ బయలుదేరటానికి సిద్ధమయ్యాడు.

"అలాగే.... పద మామయ్యా" అన్నాడు హేమంత్,

"అక్కయ్యగారూ....మరినేను వెళ్ళివస్తాను.... ఈ రాత్రి బస్‌కే అట్నుంచి అటే వెళ్ళిపోతాను.... మరి ఇక్కడికి వచ్చిన పని అయి పోయిందిగా ?" అని-జగదీశ్వరమ్మ తిరుగు సమాధానానికి కూడా ఎదురు చూడకుండా చర చర బయటికి వెళ్ళి- హేమంత్ పక్కనే కారులో కూర్చున్నాడు రామచంద్రరావు.

పేట- ఇంటి నెంబరు స్పష్టంగానే యిచ్చినా ప్రసాద్ ఇల్లు తెలుసుకోవటం కొంచెం కష్టమే అయింది.... అయినా కదలకుండా వాళ్ళను వీళ్ళను అడుగుతూ పోగా ఓ పెంకుటిల్లు చూపించారు. ఆ యింట్లోనే ఓ చిన్నగది అద్దెకు తీసుకొని ఉంటున్నాడు, అతడు.

శ్రమపడి తనని వెతుక్కొంటూ వచ్చిన రామచంద్రరావును చూడటంతో— సంతోషమైంది ప్రసాద్‌కు. ఆ ప్రక్కనే హేమంత్ కూడా కనిపించడంతో మరింత పొంగి పోయాడు.

"రా మామయ్యా.... రండి హేమంత్ .... " అంటూ గది లోపలికి తీసుకువెళ్ళి "అతిథులకు కొద్దిపాటి మర్యాద కూడా చేయ లేని అభాగ్యుణ్ణి.... దీనిమీద కూర్చోండి" అంటూ ఓచాప పరిచాడు.

"పైకి ఆర్భాటాలు చేసినంత మాత్రానే మర్యాద అవుతుందా ప్రసాద్ ? ... మనసులో ఉండాలోయ్ అభిమానం ! నువ్వు కూర్చో మంటే కటికనేల మీదైనా కూర్చోగలను " అంటూ ఆ చాపమీద కూర్చున్నాడు రామచంద్రరావు.

హేమంత్ మాత్రం కూర్చోలేదు.... అసలు ప్రసాద్‌ను చూస్తుంటేనే అతడి కెందుకో ఈర్ష్యలాంటిది ఏదో కలుగు తోంది....రజనికి ఇష్టుడైనవాడు ప్రసాద్.... ఇతడితో మాట్లాడినట్లు తనతో మాట్లాడటానికి మనస్కరించక పోయింది ఆమెకు - అనాడు ఈ గతిలేనివాడి పాటి చేయలేక పోయాడు తను.... ఒకవేళ రజని మనసు అలా మారిపోవటానికి సూత్రధారుడు ఇతడేనేమో ? —

"మీ అల్లుడిగారికి నా మర్యాద నచ్చనట్లుంది మావయ్యా...." అన్నాడు చాపమీద కూర్చోకుండా నిలబడి ఉన్న హేమంత్ వైపు ఆదోలా చూస్తూ.

ఆతడి నోటివెంట ఆ మాట రావటంతో - ఏమనిపించిందో టక్కున కూర్చున్నాడు. హేమంత్ అదే చాపమీద.

ప్రసాద్ కుటుంబ పరిస్థితులు అడిగి తెలుసుకున్నాడు. రామచంద్రరావు.... ప్రత్యేకించి రజనిని గురించి ఒకటి రెండుసార్లు అడిగాడు ప్రసాద్-మాటల సందర్భంలో.

అతడు పదేపదే రజని ప్రసక్తి తేవటం, ప్రక్కనే హేమంత్ ఉండటం - కొంచెం ఇరకాటాన పడ్డట్లైంది రామచంద్రరావుకు.

"....సరేగాని ఇక్కడ నీ ఉద్యోగ పరిస్థితులు ఎలా ఉన్నాయ్? సంభాషణ మార్పు చెయ్యటానికి అడిగాడు.

"బాగానే ఉన్నాయి మామయ్యా...." అంటూ కొంచెం వివరంగానే చెప్పాడు. అతడి మాటలనిండా బీద పలుకులే.

హేమంత్ శరీరం అక్కడ ఉన్నా మనసు ఎక్కడో ఉంది. రజనిని గురించి పదేపదే ప్రసాద్ ప్రస్తావించటంతో - అతడి అది వరకటి అనుమానం పూర్తిగా ధృవపడిందిప్పుడు. ఇదన్నమాట విషయం.... రజని మనసులో విషబీజం నాటి,ఆమెను తనకు కాకుండా చేసినవాడు వీడే. సందేహం లేదు.... అటువంటి ప్రసాద్ ముందు మరొక్కక్షణం కూడా ఉండబుద్ధి కావటంలేదు. అలా అని రామచంద్ర రావును వదిలి తాను ఒక్కడే వెళ్ళలేకపోతున్నాడు....

మరికొద్దిసేపటి తర్వాత "నేను వస్తాను ప్రసాద్" అంటూ రామచంద్రరావే లేచాడు. కాదనలేదు ప్రసాద్.... హేమంత్ అతడికి మాట మాత్రమైనా చెప్పకుండా ఇవతలకు వచ్చేశాడు.

అదే సమయంలో సుందరమూర్తి వచ్చాడు అనుకోకుండా.

"మూర్తీ!.... సమయానికి వచ్చావు రారా.... ఈయన మామయ్య రామచంద్రరావుగారు. తెలుసుగా?.... హైదరాబాద్‌లో ఉండగా వీళ్ళయింటికి నాతో కొన్నిసార్లు వచ్చావు గుర్తులేదూ?" అన్నాడు ప్రసాద్.

"ఓ.... మీరా!.... నమస్కారం సార్!.... ప్రసాద్‌తో కలసి మీ యింటికి చాలాసార్లు వచ్చాను.... అన్నట్లు మీ అమ్మాయి - రజనిగారు కులాసాగా ఉన్నారా ?" అన్నాడు మూర్తి గత పరిచయంతో.

"కులాసాగానే ఉంది బాబూ" చెప్పాడు రామచంద్రరావు.

తర్వాత ఆయన ప్రక్కనే నిలబడి ఉన్న హేమంత్‌ను చూసి "మీరు కళ్యాణి అన్నగారు కదూ?.... ఆవేళ మా ఆఫీసుదగ్గర చూశాను. మరి ఇక్కడ ఉన్నారేమిటి?" అనడిగాడు మూర్తి.

"ఏదోలెండి రావలసి వచ్చాను" అసహనంగా అని రా మామయ్యా" అంటూ రామచంద్రరావును తొందర చేశాడు హేమంత్.

"సరే, వెళ్ళొస్తాను ప్రసాద్ ....వెళ్ళొస్తాను బాబూ...." అని ప్రసాద్, సుందరమూర్తులకు చెప్పి హేమంత్‌తోపాటు వెళ్ళి కారులో కూర్చున్నాడు రామచంద్రరావు....ఆయన మనసులో ఇందాక మూర్తి అన్న మాటలే మెదులుతున్నాయి.... కళ్యాణా?.... హేమంత్ ఆమెకు అన్నయ్యా?.... ఎవరామె?.... ఏమిటి వాళ్ళిద్దరిమధ్య ఉన్న అనుబంధం?.... వీట్నిగురించి అడగటం మొదలు పెట్టాడు.... దాచి పెట్టకుండానే తనపిన్ని, ఆమె సంసారం గురించి చెప్పాడు హేమంత్. రామచంద్రరావు 'వాళ్ళనుకూడా ఓసారి చూడాలన్న' కోరిక వ్యక్తం చేయటంతో అటు మళ్ళించాడు హేమంత్ తన కారును.

* * *

ఏమిటిరా ప్రసాద్, హేమంత్ కూడా మీ రామచంద్రరావు మామయ్యకు బంధువేనా?" అడిగాడు సుందరమూర్తి అనుమానం వచ్చి.

"అవును మూర్తీ!....నేను ఇంకా దూరపు బంధువును. కానీ, హేమంత్ ఆయనకు చాలా దగ్గిరవాడు...." అంతకు మించి చెప్ప లేకపోయాడు ప్రసాద్.

అలాగా!.... సరే, మీ బంధాలు, అనుబంధాల గొడవ నాకు దేనికి గాని - అలా షికారుకు వెళ్ళొద్దాం పద ప్రసాద్" అన్నాడు మూర్తి.

"నేను రాలేనురా... నువ్వెళ్లు" అన్నాడు ప్రసాదు నిస్సారంగా కూలబడి.

"ఏం బయటి ప్రపంచంతో సంబంధం పెట్టుకోదల్చుకోలేదా నువ్వు ? ఆఫీసు వదిలితే ఇల్లు, ఇల్లు వదిలితే ఆఫీసు.... వట్టి జడ పదార్థానివై పోతున్నావ్.... అలా కుదరదురా ఇక. కనీసం రేపు ఆది వారమైనా నువ్వు మా యింటికి వచ్చితీరాలి.... రోజూనేనేనా నీగదిని వెతుక్కొంటూ రావటం?"

"అలాగే లేరా బాబూ, అనవసరంగా మాటలతో నా ప్రాణం తీయకు." అన్నాడు ప్రసాద్ చివరికి.

10

"మరి నేను వెళ్ళి వస్తారా మూర్తీ...." అంటూ కూర్చున్న చోట నుంచి లేచాడు ప్రసాద్.

"అప్పుడే!.... మరి కాసేపు కూర్చోరా బాబూ.... చీకటి పడితే దొంగ లెత్తుకు పోతారని భయమా?"- నవ్వాడు మూర్తి.

"అఘోరించినట్లుంది నీజోక్ ....ఏదో మీయింటికి రమ్మన్నావు. వచ్చాను. మీ అమ్మగార్ని చూశాను. కాసేపు కూర్చొని పిచ్చాపాటీ

నీతో మాట్లాడాను. సరిపోలా ?.... అయినా నీ దగ్గిర గంటలతరబడి కూర్చోవాలంటే నాకు బోరుకొడుతోంది. కాసేపు అలా...."

"బజార్లో కొత్తకొత్త ముఖాలను చూస్తూ పచార్లు చేస్తుంటే సరదాగా ఉంటుందంటావా? సరే. పద. నాకూ ఇంట్లో బోరుగానే ఉంది.... అయితే ఇంకోపనిచేద్దాం. కాసేపు అలా అలా తిరిగి ఏ పిక్చరుకో చెక్కేద్దాం. ఓ.కే.?"

"ఓకె.... నీనుంచితప్పించుకోగలనా?" అని - మూర్తి తల్లి రాజమ్మకు "వెళ్తున్నానని" చెప్పి ఇద్దరు బయలుదేరారు.

అప్పుడు దాదాపు సాయంత్రం అయిదు కావస్తోంది.... చేతులు కలుపుకొని నడుస్తున్నారు మూర్తి-ప్రసాద్.

"ప్రసాద్! నీకుచెప్పటం మరచి పోయాను.... మనం వెళ్ళే దారిలో మా బంధువుల ఇల్లుఉంది....సోమశేఖరంగారు నాకు మామయ్య వరుసవుతాడు. వాళ్ళమ్మాయి శారద-చాలా బ్యూటీగా ఉంటుంది..... ఆ అందాన్ని చూడటానికే నేను తరచు వాళ్ళ ఇంటికి వెళ్తుంటాను"- ఆత్మీయుడైన మిత్రుడికి తన మనసులోని మాటను చెప్పుకున్నాడు మూర్తి.

"అంటే.... ప్రేమజబ్బు ప్రవేసించిందన్న మాట నీలో!" అన్నాడు ప్రసాద్

"ఏం జబ్బోరా... ఆమెను చూస్తూ కూర్చుంటే యుగాలైనా గడిపేయగలను".

"అలాగా!....అయితే లాభం లేదు. నీజబ్బు ముదిరిపోయింది"

"ఈ ముదిరిపోయిన జబ్బు నయం చేసుకోవాలనేరా నేను తంటాలు పడుతోంది... ఇంతకూ నా సెలక్షన్ ఎలా ఉందో నువ్వూ చూద్దువుగాని. రా.... కొత్తవాడివైన నిన్ను పరిచయం చేసినట్లూ ఉంటుంది. నా స్వప్నసుందరిని చూసుకున్నట్లు ఉంటుంది."

"నీ కాబోయే అర్ధాంగిని చూడటం - నాకూ ఆనందమే పద."

నడుస్తూ సోమశేఖరంగారి ఇల్లు అల్లంతదూరాన ఉండగానే స్తంభీభూతులై పోయారు మూర్తి, ప్రసాదులు. కారణం వాళ్ళిద్దరూ ఎరిగిన హేమంత్ కారు ఆ ఇంటిముందు ఆగి ఉండటమే!

"హేమంత్ చెల్లెలు కళ్యానికి, శారదకు స్నేహం... కల్యాణి అతన్ని తీసుకువచ్చి ఉంటుంది" అన్నాడు మూర్తి.

"అలాగా!.... అయితే హేమంత్‌కు ఓ చెల్లెలున్నట్లు నాకు ఇంతవరకు తెలియదు?" అన్నాడు ప్రసాద్.

"నాకూ తెలియదు...కళ్యాణి పనిచేసేది మా ఆఫీసులోనే .... హేమంత్ తన పెద్దమ్మ కొడుకని చెబుతూంటుంది" అన్నాడు మూర్తి.

"....అయితే మనం ఇప్పుడు అక్కడికి వెళ్ళటం....బాగుంటుందంటావా?.... హేమంత్ వీళ్ళయింటికి వచ్చిననాడే నేను మీ యింటికి రావటం, శారదను చూపస్తానని నువ్వు నన్ను ఇక్కడికి తీసుకురావటం బలే చిత్రంగా ఉందిరా"—ప్రసాద్‌కు 'కలయో వైష్ణవ మాయయో అన్నట్లుంది అంతా.

"అంతా చూస్తుంటే నాకూ వింతగానే ఉంది ప్రసాద్....నిజానికి-మనం అనుకుంటే కావాలని ఏవీ జరగవు.... తలవనివి మాత్రం సులభంగా జరిగిపోతూంటాయ్.... హేమంత్ అక్కడ ఉన్నంత మాత్రాన మనం వెళ్ళకూడదని ఎక్కడ ఉంది?.... అయినా అతన్ని గురించి వెనకాడవలసిన పని మనకు లేదు...కమాన్...."- అన్న మూర్తిని అనుసరించాడు ప్రసాద్.

ముందు గదిలో హేమంత్, సోమశేఖరంగారు కూర్చొని తాపీగా మాట్లాడుకుంటున్నారు. ప్రక్కగదిలోనే శారద, కళ్యాణి తలుపు దగ్గిర ఓరగా చూస్తూ నిలబడి వాళ్ళు మాట్లాడే మాటలను ఆలకిస్తున్నారు.

మూర్తిని, అతడి వెనకాల వస్తున్న ప్రసాద్‌ను ముందుగా సోమశేఖరంగారే చూశారు.

"ఓ! సుందరమూర్తీ, నువ్వా! రా....సమయానికి వచ్చావ్.... ఇంతకూ ఇతడు...." అంటూ ప్రసాద్‌వైపు చూస్తూ ఆగిపోయాడు ... హేమంత్ కూడా ప్రసాద్ వైపు చూసి - ఖంగు తిన్నట్లయ్యాడు.

అతణ్ణి తన మిత్రుడుగా పరిచయం చేశాడు మూర్తి.

"అలాగా!.... సరేగాని మూర్తీ, ఈయన నీకు తెలుసా" - హేమంత్‌వైపు తిరిగి అడిగారు సోమశేఖరం.

తెలుసు మామయ్యా-ఈయన కళ్యాణి అన్నయ్య హేమంత్. మా ప్రసాద్‌కూ బాగానే తెలుసు హేమంత్‌గారు" అన్నాడు మూర్తి.

"అవునండీ మూర్తిగారు, ప్రసాద్-ఇద్దరూ నాకు లోగడే తెలుసు"- తెలిసిన వ్యక్తులను తెలియదని నటించటం అపోహలకు దారి తీయవచ్చునని ఆలోచించి ముందే చెప్పేశాడు హేమంత్.

కాఫీ ఫలహారాలు పూర్తయ్యాయి.... స్వయంగా శారదే తీసుకువచ్చి అందరికీ కాఫీలు యిచ్చింది....అప్పుడు "నా సెలక్షన్ ఎలా ఉంది బ్రదర్?" అన్నట్లు ప్రసాద్‌వైపు చూశాడు మూర్తి "వండర్‌ఫుల్" అన్నట్లు సౌంజ్ఞ చేశాడు...ప్రసాద్...మూర్తి ఛాతి వెడల్పైంది.

చివరికి, "....నా పరిస్థితి ఏమిటో నేను చెప్పాను. మీరూ మీ అభిప్రాయం తెలుయ చేశారనుకోండి....ఏదైనా ఆ శుభకార్యం ఎంత తొందరగా జరిగితే అంత మంచిదనిపిస్తోంది.... అంతకు మించి ఏ

ఆడపిల్ల తండ్రైనా కోరుకొనేదేముంటుంది?"- తన మనసులోని మాట చెప్పేశారు సోమశేఖరం.

"ప్రయత్నిస్తానండీ" అన్నాడు హేమంత్ లేచి నిలబడుతూ.

"మరి మేం వెళ్ళివస్తామండీ" అంటూ చెప్పింది కళ్యాణి వచ్చి.

"మంచిదమ్మా" అన్నారు సోమశేఖరం కృతజ్ఞతా భావంగా చూస్తూ.

ఎవరికీ చెప్పపెట్టకుండా ప్రసాద్‌లేచి హేమంత్‌ను అనుసరించసాగాడు.

బయటికి వచ్చిన తర్వాత "నేనూ మీతో రావా అనుకుంటున్నాను హేమంత్‌గారూ. అనుమతిస్తారా?" అనడిగాడు.

విత్ ప్లజర్.... కమాన్" హేమంత్ ప్రక్కనే కారులో ఎక్కి కూర్చున్నాడు ప్రసాద్. వెనక సీట్లో కళ్యాణి కూర్చుంది.... ప్రసాద్ కారెక్కి వెళ్ళటం చూసిన మూర్తి సినిమా ప్రోగ్రామ్ మిస్ అయినందుకు ఉస్సురన్నాడు.

"మీతో కొన్ని ముఖ్య విషయాలు మాట్లాడదామనుకుంటున్నాను." అన్నాడు ప్రసాద్ కారు కొద్ది దూరం పోయాక.

"ముఖ్య విషయాలా!.... అవీ మనమధ్య!.... అయితే ప్రసాద్, అవి ఈ జన్మకు సంబంధించినవా లేక గతజన్మ జ్ఞాపకాలా?" వ్యంగ్యంగా ధ్వనించింది హేమంత్ కంఠం.

"మీరు ఎలా అన్వయించుకున్నా నాకు సమ్మతమే.... కానీ, నేను చెప్పదలుచుకున్నది మాత్రం చెప్పి తీర్తాను.... మీరు త్వరపడి అనాలోచితపు నిర్ణయాలు తీసుకుంటున్నారని నేను అనుకొంటున్నాను.

"నేనుమాత్రం అలా అనుకోవటంలేదు, మిస్టర్ ప్రసాద్.... ఇటువంటి నిర్ణయానికి రావటంలో చాలా లేటు చేశానని అనిపిస్తోంది ఇప్పటికే..

"అభం శుభం ఎరుగని ఆడపిల్ల రజని... "

"రజనిని గురించి, నిన్ను గురించీ నాకు బాగా తెలుసు ప్రసాద్."

'....పూర్తిగా తెలియదనినేను అంటున్నాను హేమంత్‌గారూ"

"ప్రసాద్! నన్ను రెచ్చగొట్టకు.... నాకు కోపం తెప్పిస్తే ఏం జరుగుతుందో నాకే తెలియదు.... స్పీడుగా పోతున్న ఈ కారు లోంచి నిన్ను క్రిందికి తోసేయవచ్చు..."

"మీ యిష్టం హేమంత్.... ఏదైనా చావుకు భయపడి అంతరాత్మను మభ్యపరచుకోలేను నేను."

"మరోసారి చెబుతున్నాను ప్రసాద్.... నన్ను రెచ్చగొట్టకు... అసలు నేనిలా మారి పోవటంలో నీ పాత్రా ఉంది. నాకు తెలుసు.... అయినా, మనసులో అట్టడుగున ఏదో కొంచెం మానవత్వం మిగిలి ఉండబట్టే-నువ్వు నా కారు - ఎక్కగలిగి నా పక్కన కూర్చొని మాట్లాడగలుగుతున్నావ్.... ఇంకోమాట ప్రసాద్, కక్కినకూటికి ఆశపడేవాడు కాదు ఈ హేమంత్..."

"మీరు అపార్థం చేసుకొంటున్నారు.... ప్లీజ్....నా మాట వినండి...."

"అఖ్ఖరలేదు నాకు నీమాటలు.... మరో సంగతి - నువ్వు నా వ్యక్తిగత విషయాల్లో తలదూర్చటం మంచిదికాదు ప్రసాద్...." చాలా గట్టిగా చెప్పేశాడు హేమంత్. మరి మాట్లాడలేకపోయాడు ప్రసాద్.

వాళ్ళిద్దరి మధ్య సంభాషణను పూర్తిగా ఆలకించినా కళ్యాణి- ఎటూ మాట్లాడ లేకపోతోంది.... అయితే ప్రసాద్‌ను చూసి, అతడి మాటలు తీరును గమనించిన ఆమెకు - సానుభూతిలాంటిది ఏదో కలగసాగింది.

ప్రసాద్ మాటమీద కారు ఆపాడు హేమంత్. దిగిపోయాడు అతడు... ప్రసాద్ వెళ్తున్న దిక్కే చూస్తున్న కళ్యాణిచెయ్యి మాత్రం గాలిలో అల్లల్లాడింది - అదీ అప్రయత్నమే.

11

తెల్లవారిలేచి రోజులాగానే ముందు వంట ప్రయత్నంలో పడ్డాడు ప్రసాద్.

సాంబారులో తిరగమూతచేసి- ఆ ఘాటుకు తనతోపాటు ఎవరో మరో వ్యక్తి తుమ్మినట్లనిపించి తల పక్కకు తిప్పి చూశాడు. చూస్తే- ఎదురుగా కళ్యాణి! ఆమెను చూసి తన కళ్ళను తానే నమ్మలేనట్లుండి పోయాడు ప్రసాద్.

"ఏమిటి అలా ఆశ్చర్యపోతూ చూస్తున్నారు....నేను - నేనే కళ్యాణిని ....మిమ్మల్ని ఓసారి మా యింటికిరమ్మని మూర్తిగారితో కబురుచేస్తే మీరు రాలేదు.... అందుకని అడ్రసు తెలుసుకొని నేనే ఇక్కడికి వచ్చేశాను" అంది కళ్యాణి.

"మీరు...ఈభూతగృహాన్ని అంత తేలికగా ఎలా కనుక్కోగలిగారో ! ....రండి...." అంటూ ఓచాపపరిచి "కూర్చోండి కళ్యాణి గారూ" అన్నాడు ప్రసాద్. సందేహించకుండానే కూర్చొంది కళ్యాణి.

"మీరు ఈవేళ-ఇలా మాయింటికి వస్తారని కలలో కూడా ఊహించుకోలేదు."

"నేను మాత్రం అనుకున్నానా!.... నిజానికి కొద్దిరోజుల క్రితంవరకు మీరెవరో నాకు తెలియదు... అంతా కాలవిచిత్రం....కాక పోతే_నామాట ప్రకారం మూర్తిగారితో కలిసి మీరు మాయింటికి వచ్చి తీరుతారు అనుకున్నాను ..."

....చెప్పవలసిన సమాధానం తోచక-వెళ్ళి ఫ్లాస్క్‌లో ఉన్న కాఫీని రెండు కప్పుల్లో సర్దితెచ్చి ఒకటి కళ్యాణి కిచ్చి, ఒకటి తాను తీసుకున్నాడు.

"ఇక మీరు మాట్లాడ దలుచుకున్నది నిరభ్యంతరంగా మాట్లాడ వచ్చు" అన్నాడు కాఫీ పూర్తయ్యాక.

అతడు అభయమిచ్చాక కూడా-తను మాట్లాడటం ఎలామొదలు పెట్టాలో తోచనట్లు ఊరుకొంది కళ్యాణి.

"మీ అన్నయ్య చేయదలుచుకున్నదానిలో తప్పులేదని సమర్థించ టానికేనా మీరు వచ్చింది?"- ప్రసాద్ కంఠం అదోలా ధ్వనించింది.

"కాదు....నాకు తెలిసింది మీకు చెబుతాను. మీకు తెలిసింది నాకు చెప్పండి." అంది కళ్యాణి దిటవు తెచ్చుకొని.

అర్థంకానట్లు చూశాడు ప్రసాద్ ఆమెవైపు.

"అవును ప్రసాద్‌గారూ.... అన్నయ్యే మాయింటికి పిలవని పేరంటంలా వచ్చాడు. మా కుటుంబాన్ని ఇబ్బందుల నుండి కాపాడాడు....మా అమ్మకు స్వంతబిడ్డ, నాకు నిజమైన అన్నయ్య అన్న భావం కలిగేట్లు నడుచుకున్నాడు అతడంటే తరగని అభిమానం ఏర్పడిపోయింది మాలో....అటు వంటి అన్నయ్య ఓ రోజు తన దీన గాథ చెప్పుకున్నాడు....అది విన్న మా గుండెలు మూలిగాయి బాధగా....తర్వాత రజని మీద పూర్తిగా ఆశ వదులుకున్నట్లు, అందుకు తన స్వంత మామగారైన రామచంద్రరావే అంగీకరించి - పూర్తి స్వేచ్ఛతో నడుచుకోవటానికి అనుమతిచ్చినట్లు తెలియజేశాడు... ఆ వ్యక్తి అంటే అభిమానం చేతనైతేనేం, కాదుకూడదంటే అతడి నుంచి మాకు ఎలాంటి సహాయం అందకపోవచ్చునన్న స్వార్థచింతనతో నైతేనేం—శారద విషయంలో మేం ప్రోత్సాహమిచ్చాం. చివరికి వాళ్ళిద్దరి ప్రేమ పెళ్ళివరకు దారి తీసింది. పెద్దమ్మను ఎదిరించైనాసరే ఆమెను చేసుకోవాలని పట్టుదలగా ఉన్నాడు అన్నయ్య .... అయితే నేను చేసిన పొరబాటల్లా అన్నయ్యకు లోగడే పెళ్ళైపోయినట్లు ముందే శారదకు చెప్పకపోవటమే— అలా చెప్పి చెడగొట్టవద్దని అన్నయ్యే ప్రాధేయపడ్డాడనుకోండి .... నాకు ఇప్పుడనిపిస్తోంది.....నన్నే ఓ ప్రాణమిత్రురాలిగా నమ్మి, తన భవిష్యత్తును నా చేతిలో పెట్టింది. శారద....మరి నేను నా స్వలాభం కొద్దీ దాన్ని ఓ ఊబిలోకి దించి నట్లైంది .... పోనీ 'నిజం ఇది' అని ఇప్పుడు చెబుదామాఅంటే అది నన్ను ఎలా అర్థం చేసుకుంటుందో, ఏమైపోతుందో ?.... అసలే మతి చెదరి ఉన్న అన్నయ్య తర్వాత ఎలా మారతాడో ?— ఈ సమస్యలే నన్ను వేధిస్తున్నయ్యండీ. అన్నయ్య మగవాడు. పరిస్థితులకు తట్టు కోగలడు....కానీ, శారద ఆడది...." - చాలా బాధగా ధ్వనించింది కళ్యాణి కంఠం....

కళ్యాణి మాట, ఆ తీరు చూశాక ఆమె పూర్తిగా నమ్మదగ్గ వ్యక్తి గాతోచింది ప్రసాద్‌కు.

అయితే, కళ్యాణి మాటల ద్వారా ఓ నిజం అతడికి అప్పుడే తెలిసింది...రజని కన్నతండ్రి రామచంద్రరావే హేమంత్‌కు పూర్తి స్వేచ్ఛ ఇవ్వటం ?— దీన్నేనమ్మలేక పోతున్నాడు....కానీ, నమ్మక

తప్పటంలేదు. ఎందుకంటే హేమంత్ ఆవేశపరుడే అయినా - అతడి నిజాయితీ శంకించదగినది కాదు మరి...లోలోపల ఆలోచిస్తున్నాడే కాని పైకి ఏమీఅనలేదు.

"నేను ఒకటి ఆలోచిస్తున్నాను ప్రసాద్‌గారూ.... ఆప్రకారమే నడుచుకుందామనుకుంటున్నాను. అయితే మీరు నాకో మాట ఇవ్వాలి...." అంది కళ్యాణి.

"ఏమిటి ?....చెప్పండి...." అన్నాడు ప్రసాద్ ఆతృతగా.

"గతంలోనే అన్నయ్యకు పెళ్ళైపోయిన విషయం మీద ఎవరికీ—ఆఖరికి మీ మిత్రుడు సుందరమూర్తికికూడా చెప్పొద్దు."

"అలాగే కళ్యాణిగారూ....అసలు హేమంత్ అంటే నాకు ఎలాంటి దురభిప్రాయంలేదు. అతడిలో కొంత కర్కశం చోటుచేసుకుందంటే — అందుకు కారణమూ నేను ఊహించుకోగలను...నేనే హేమంత్ అంటే కిట్టనిమనిషినైతే ఆనాడే శారదావాళ్ళ ఇంట్లో నిజం బయట పెట్టేసేవాణ్ణే ... రజనికి పెళ్ళైందన్న సంగతి సుందర మూర్తికి తెలుసు. అయితే హేమంతే ఆమెభర్త అని మాత్రం తెలియదు...ఇంతవరకు నేను వాడికి సంగతి చెప్పలేదు....అలా చెప్పక పోవటమే ఇప్పుడు మంచిదైంది....మీ కోరిక ప్రకారం నాకు నేనై ఈ విషయం బయట పెట్టనులెండి." అంటూ కళ్యాణికి మాట యిచ్చాడు ప్రసాద్.

అతణ్ణుంచి అలాంటి హామీ లభించటంతో —తృప్తి పీలవుతూ ప్రసాద్‌కు చెప్పి బయల్దేరింది కళ్యాణి.

12

"హాయ్, కళ్యాణి! రా.రా.... నీగురించే అనుకొంటున్నాను" అంది శారద వికాసవదనంతో, ఆ సాయంత్రం తమ ఇంటికి వచ్చిన కళ్యాణిని చూసి....

కళ్యాణిలో మాత్రం ఎలాంటి ఉత్సాహం కనపడటం లేదు. పైగా ముఖమంతా ఆదోళాఉంది.

"ఏం అలాఉన్నావ్?.... ఆఫీసునుంచి సరాసరి ఇక్కడికే వచ్చినట్లుందే?.... రావే లోపలికి" అంటూ మిత్రురాలి చెయ్యిపట్టు కొని తన గదిలోకి తీసుకువెళ్ళింది శారద.

అయినా కళ్యాణిలో మార్పురాలేదు.

"ఉండవే... పాపం, పగలల్లా ఆఫీసులో పనిచేసి అలిసిపోయి ఉంటావ్.... కాస్తకాఫీ అయినా తాగితే ఫ్రెష్‌నెస్ వస్తుంది...." అంటూ లోపలికి వెళ్ళబోతున్న శారదను వారించింది కళ్యాణి.

"వద్దుశారదా.... కూర్చో.... నీతో ఓ ముఖ్య విషయం మాట్లాడటానికి వచ్చాను..."

స్నేహితురాలి ధోరణి శారదను కలవరపరిచింది.

"నువ్వు నన్ను క్షమించాలి శారదా..." కళ్యాణి కంఠం ఆదోళా ధ్వనించింది.

ఆ మాటలకు శారద గతుక్కుమన్నది... అంటే.. అంటే... తన ఆశాసౌధాలన్నీ గాలి మేడలని తేల్చి చెప్పబోతోందా?...

"ఇలా జరుగుతుందని నేను అనుకోలేదు" తిరిగి కళ్యాణే అన్నది.

శారద మస్తిష్కం మొద్దుబారి పోయినట్లైంది.

"మా అన్నయ్యకు ఇప్పటికీ నిన్నే చేసుకోవాలని ఉన్నది.... అయితే మాపెద్దమ్మ.... అన్నయ్య ఎంత నచ్చచెప్పాలని చూసినా ఆవిడ నిన్ను తమ కోడలిగా చేసుకోవటానికి ఒప్పుకోవటం లేదట...."

"అందుకు మీ అన్నయ్య సమాధానం?"

"ఆదేపాలు పోవటంలేదు అతడికి.... మాపెద్దమ్మ ఎలాంటి మనిషైందీ—స్వంతచెల్లెలైన మా అమ్మ విషయంలోనే ఎంత కఠినంగా వ్యవహరించిందీ నీకు లోగడే చెప్పాను.... ఇప్పుడు అలాంటి ఆవిడ మాట కాదని నిన్ను చేసుకొంటే— అన్నయ్యకు వాళ్ళ ఆస్తిలో చిల్లి గవ్వయినా దక్కనిస్తుందా?.... 'ఈ యింటితో సంబంధం లేదనుకొంటే వెళ్ళి ఆపిల్లనే చేసుకో' అని నిర్మొహమాటంగా చెప్పేసిందట కూడా.. మొదట్నుంచీ దర్జాగా బ్రతకటానికి అలవాటు పడ్డవాడు.... నిన్ను చేసుకొంటే ఎన్నో ఇబ్బందులు పడవలసి వస్తుందని చెప్పమన్నాడు"

"ఇంకేమని చెప్పమన్నారు?"

ఈ పెళ్ళి విరమించు కోవటమే మంచిదనుకుంటున్నాడట.... అన్నయ్య తీసుకున్న నిర్ణయం నిన్నెంత కుంగదీస్తుందో నాకుతెలుసు శారదా... అయితే అతడు ఇలా చేయాలనుకొంటున్నదీ నీ మంచి గురించే.... ఎందుకంటే రాక్షస ప్రవృత్తిగల మా పెద్దమ్మకు కోడలై ప్రత్యక్షనరకం అనుభవించే కంటే, నిన్ను గౌరవాదరాలతో చూసుకొనే మరోయింటి కోడలైతే సుఖంగా బ్రతక గలుగుతావు.... ఓ స్నేహితురాలిగా నా సలహా కూడా ఇదే... అయితే నీకు సలహా ఇవ్వగలిగే అర్హతను నేను పోగొట్టు కున్నానేమో....మరి నావల్లేగా నీకు ఈనాడు ఇంత అశాంతి, అల్లకల్లోలం? ....ఏదైనా శారదా, మా అన్నయ్యతో పరిచయాన్ని ఓ పీడకలగా మరిచిపో... మనసుంటే నన్ను అర్థం చేసుకొని మన్నించు... " అంటూ కన్నీటి పర్యంతమై శారద

రెండు చేతులూ పట్టుకొంది కళ్యాణి. "తర్వాత నేను వెళ్ళొస్తాను శారదా" అని చెప్పి చర చర వెళ్ళిపోయింది.

వారించే ప్రయత్నం చేయకుండా కళ్యాణి వెళ్ళిన దిక్కే చూస్తూ వెనక్కువాలి పోయింది శారద.

తనముందు, తల్లిదిముందు అంత ధైర్యంగా మాట్లాడిన హేమంత్ — చివరకి ఇలాంటి పిరికి సలహా యిచ్చి తప్పుకుంటాడా? వ్యవహారం పెళ్ళి—పెద్దలు దాకా తీసుకువచ్చి మరో ఇంటి కోడలై సుఖపడమని బూటకపు మాటలు చెబుతాడా? ... అతణ్ణి సమర్థించినట్లు మాట్లాడుతుందా కళ్యాణి?

భగవాన్ ! ఏమిటి ఈ పరిస్థితి ? .... ఇంత కాలం తన కలలన్నీ కల్లలు. నమ్మకాలన్నీ భ్రమట .... ? ఈ మాట చెప్పి ఇంట్లో వాళ్ళముందు ఎలా తలెత్తుకు నిలబడటం ? అభిమాన ధనుడైన తన తండ్రి నిజం తెలిశాక ఏం చేస్తాడు ? ఏమైపోతాడు ? ....

"ఏమిటి అమ్మాయ్, శారదా ! ...అలా పడుకున్నావేమిటి అసుర సంధ్యవేళ ?.... లేలే అన్నట్లు ఇంతకుముందు కళ్యాణి వచ్చి నట్లుంది... అప్పుడే వెళ్ళిపోయిందేమిటి ? " అంది అటుగా వచ్చిన అనసూయమ్మ.

తల్లిమాట తీసివేయ లేనట్లు లేచి కూర్చొని, "వచ్చింది.... వెళ్ళిపోయింది... "— మాట్లాడుతుంటే ఎంత ఆపుకుందామని ప్రయత్నించినా దుఃఖపు పొంగు ఆగలేదు శారదకు.

"అదేమిటే అమ్మాయ్ .... ఆ కళ్ళనీళ్ళేమిటి ? " ఖంగారు పడింది అనసూయమ్మ.

తల్లి అలా అడిగే సరికి — శారదకు దుఃఖం మరికొంత ఎక్కువై." నాకు మిగిలినవి ఇవే " అంది తర్వాత

" అంతపనీ జరిగింది ! నేను అప్పుడే అనుకున్నాను .... ' అంతటి ఆస్తిపాస్తులు ఉన్న అబ్బాయి మన ఇంటికి అల్లుడు ఎలా అవుతాడు ? ' అని.... అలాగే జరిగిందన్నమాట ... అయినా కట్నాలు, కానుకలు లేకుండా చేసుకోమంటే ఎలా చేసుకుంటా డేమిటి ?.... అతడి పెద్దలూ ఒప్పుకోవద్దూ ?" — కూతుర్ని ఓదార్చటంపోయి, దీర్ఘాలుతీస్తూ మాట్లాడ సాగింది అనసూయమ్మ.

(ఇంకా వుంది)

— * * * —

ఎప్పుడు విముక్తి ?

డి. లక్ష్మణాచార్య

నీ పాపిట సింధూరం ఎరుపు

నీ జడలో మందారం ఎరుపు

నీ పాదాల పారాణి ఎరుపు

నీ నుదుటన తిలకం ఎరుపు

చైతన్యానికి సంకేతం ఎరుపు,

అయినా మగువా !

ఎందుకు నీ మనుగడ

మగాడి చేతుల్లో ??

త్రివేణి శ్రేణి !

శ్రీ యస్. యస్. రెడ్డి

స్తంభించిన ఆవేశం

విజృంభించిన ఆలోచన

కలిస్తే— కవిత !

ఇవి విలోమంగా

విజిగీష పడితే,

ఉపన్యాసం !

ఈ రెంటికి అతీతంగా

అనుకోకుండా

ఆదుకునేది

మానవత !